

BÖLÜM 5

TÜRK SİNEMASI'NDA ABSÜRT KOMEDİ VE CEM YILMAZ: ARİF V 216 ÖRNEĞİ*

Fatih ÖZBEK¹
Ümit DEMİR²

Giriş

Komedi kelimesi, dilimize Fransızca'dan geçmiştir. Komedi kelimesi TDK'ya (Türk Dil Kurumu) göre “*güldürü, gülmeye neden olan olay veya olaylar*” (<https://sozluk.gov.tr/>, 2022) anlamına gelmektedir. Komedinin amacı, insanların gülünç yanlarını mizahi bir dille anlatırken bir taraftan da durum hakkında ders almaya, düşündürmeye sevk etmektir (Sözer, 2010).

Sinema sanatının ortaya çıkmasından günümüze kadar mizah ve komedi, güldürü türü filmlerinin bileşkesini oluşturmaktadır. Komedi; hatalı ve kötü huyları ön plana çıkartarak düşündürmeyi amaçlamaktadır, “Sizde bu davranışları sergiliyorsanız bu şekilde komik duruma düşersiniz mesajı vermeyi hedeflemektedir”. Komedi, özünde muhalif bir tavır barındırarak sisteme, geleneklere ve tabulara bir başkaldırı tavrı sergilemektedir.

Türk sinemasında komedi filmleri çok önemli bir yer tutmaktadır, komedi türünün seyircinin en çok ilgi gösterdiği türlerden biri olduğu ve bu türün Türkiye’de her dönem ön planda olsa da 2000’li yıllarla birlikte önemli bir yükselişe geçtiği düşünülmektedir. Toplumsal koşulların değişmesiyle komedi sinemasında önemli adımların atıldığı ve tür, karakter gibi birçok bağlamda yeni aynı zamanda farklı yapımların ortaya çıktığı görülmektedir.

* Bu çalışma 06.02.2023 tarihinde savunulan “2000 Sonrası Türk Komedi Sinemasındaki Absürt Filmler: Cem Yılmaz Sineması Örneği” başlıklı yayımlanmamış yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

¹ Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat ve Tasarım Programı Yüksek Lisans Mezunlu. email: fth0zkb1@gmail.com, ORCID iD: 0000-0001-5022-4393

² Doç. Dr., Afyon Kocatepe Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi Sinema ve Televizyon Bölümü. email: umitdemir2000@gmail.com, ORCID iD:0000-0001-8555-8192

yetinmeyip alt metinlerinde birçok şaka ve göndermeye yer vermektedir. Cem Yılmaz'ın film konuları her ne kadar birbirinden bağımsız olsa da kendi tarzını ve film dilini kullandığı görülmektedir. Bu bağlamda Cem Yılmaz'ın kalıplaşmış mizahi dilin dışına çıkarak kendi mizah dilini izleyicisine aktardığı aynı zamanda yenilikçi yaklaşım gerektiren metotlarla kendini sürekli geliştirdiği düşünülmektedir.

Sonuç olarak Cem Yılmaz'ın sinemayı sadece güldürü ögesi olarak değil; aynı zamanda zihinsel geliştirici bir yöntem olarak da kullandığı, bu yönüyle de sadece kendisinin değil izleyicinin zihninde de sinema tarzı ile fark yarattığı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Arslantep, M. (2010, Mayıs). Türk Komedi Sinemasının Gelişim Süreci. *Ulusal İletişim Kongresi Gülmenin Arkeolojisi ve Medyada Mizah Olgusu* (s. 737-741), Erzurum.
- Boxoffice. (2023). (05.09.2023 tarihinde <https://boxofficeturkiye.com/kisi/cem-yilmaz-33> adresinden ulaşılmıştır).
- Çenbertaş, K. O. (2022). Türk Komedi Sinemasında Absürt Filmler: Burak Aksak Filmleri Üzerine Bir İnceleme. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Eğitimci, U. T. (2023). Borat Filmi Bağlamında Komedi ve Özdeşlik İlişkisi. *Tama Akademi Dergisi*, 2 (3), 50-65.
- Kirel, S. (1999). Sessiz ve Sesli Sinemanın İlk Yıllarında Güldürü. *Marmara İletişim Dergisi*, 10 (10), 21-231.
- Koyuncu, M. (2018), Türk Sinemasında Kadın Karakterlere Yönelik Bir Analiz. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Kocaeli Üniversitesi, Kocaeli.
- Onaran, A. Ş. (2012), *Sinemaya Giriş*. İstanbul: Agora Kitaplığı
- Özçelik, Ş. (2017). Sinemada Komedi: Son Dönem Türk Sinemasının Analizi. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Konya Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Özdemir, S. ve Koçer, N. D. (2020). 21. Yüzyılda Türkiye'nin Bilim İletişimi Uygulamaları Üzerine Bir Çalışma. *Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 18 (TBMM 100. Yıl Özel Sayısı), 373-392.
- Özön, N. (1985), *Sinema Uygulayımı-Sanatı-Tarihi*. İstanbul: Hil Yayınları.
- Özgüç, A. (2005). *Türlerle Türk Sineması*. İstanbul: Dünya Aktüel.
- Sözer, S. Ç. (2010). Gülmece Modern-Geleneksel Karşıtlığının Kullanımı: Avrupa Yakası Örneği. (Yayımlanmamış uzmanlık tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- TDK. (2022). (10.12.2022 tarihinde <http://tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=16198> adresinden ulaşılmıştır).
- Teksoy, E. (2015). Kemal Sunal'ın Şaban Tiplemesindeki Charlie Chaplin ve Şarlo Tiplemesinin Etkileri. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Kültür Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

- Uluyağcı, C. (1996). Türk Sinemasında Güldürü. *Kurgu Dergisi*, 8 (14), 89-95. (18.09.2023 tarihinde <https://carsiv.anadolu.edu.tr/xmlui/bitstream/handle/11421/1405/114117.pdf?sequence=1> adresinden ulaşılmıştır).
- Uluyağcı, C. (2015). Türk Sineması Güldürüyor. Yelda Özkoçak (Ed.). *Türlerle Türk Sineması* içinde (s. 143-158) İstanbul: Derin Yayınları.
- Yardımcı, İ. (2010). Mizah Kavramı ve Sanattaki Yeri. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3 (2), 1-41.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2021). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.